ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

АКАДЕМІЯ ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНИХ ВІДНОСИН І ТУРИЗМУ

Кафедра публічного управління та публічної служби

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Проректор з навчально-педагогічної роботи
_____ І.С. Чорнодід
"31" серпня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Електронне урядування та електронна демократія

(шифр і назва навчальної дисципліни)

підготовки **магістрів**
(назва ступеня вищої освіти)

Спеціальність **D4 «Публічне управління та адміністрування»**
(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма **Публічне управління та адміністрування**

Факультет **Юридичний**
(назва факультету)

Київ – 2026

Робочу програму навчальної дисципліни «Електронне урядування та електронна демократія» розроблено на основі освітньої програми та робочого навчального плану підготовки фахівців освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю D4 «Публічне управління та адміністрування» освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування», та відповідних нормативних документів.

Розробник:
Васильєва Н.В., доктор наук з державного управління, професор.

Погоджено:
Гарант освітньої програми _____ К.С. Міщенко

Робоча програма перезатверджена на засіданні кафедри публічного управління та публічної служби
Протокол від «28» серпня 2026 року № 1

Завідувач кафедри публічного управління та публічної служби

_____ Я.В. Качан

«28» серпня 2026 року

Обговорено та рекомендовано до затвердження Вченою радою юридичного факультету

Декан юридичного факультету _____ Я.В.Журавель

“28” серпня 2026 року, протокол № 1

Схвалено науково-методичною радою Академії
Протокол від “31” серпня 2026 року № 1

Голова _____ І.С. Чорнодід

“31” серпня 2026 року

© АПСВТ, 2026 рік
© Васильєва Н.В., 2026 рік

ВСТУП

Робоча програма навчальної дисципліни розроблена на основі Національної рамки кваліфікацій України, «Положення про організацію освітнього процесу в Академії праці, соціальних відносин та туризму» від 12.06.2025 року, протокол №11, освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня підготовки за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» та інших відповідних нормативних документів.

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, освітній рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів: 4</td><td>Галузь знань:
D Бізнес, адміністрування та право</td><td colspan="2">Обов’язкова</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Змістових модулів – 2</td><td rowspan="5">Спеціальність:
D4 Публічне управління та адміністрування</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>1-й</td><td>1-й</td></tr>
<tr><td>Індивідуальні завдання з модульного контролю</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин – 120/120</td><td>1-й</td><td>1-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="11">Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3, самостійної роботи студента – 27
Тижневих годин для заочній формі навчання: аудиторних – 8, самостійної роботи студента – 12</td><td rowspan="11">Освітній рівень: перший (магістр)</td><td>20 год.</td><td>14 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Семінарські</td></tr>
<tr><td>20 год.</td><td>10 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>- год.</td><td>- год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>80 год.</td><td>96 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальні завдання: 0 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: екзамен</td></tr>
</table>

2. Пояснювальна записка

Вивчення процесів електронного врядування і електронної демократії має ключове значення для побудови сучасної, прозорої та підзвітної системи публічного управління. Усвідомлення ролі цифрових технологій у прийнятті управлінських рішень, наданні публічних послуг і взаємодії держави з громадянами сприяє підвищенню ефективності, відкритості та доступності публічного управління. Це, в свою чергу, забезпечує розширення участі громадян у демократичних процесах, зменшення корупції, зміцнення довіри до інституцій влади та наближення України до світових стандартів цифрового врядування.

Навчальна дисципліна є теоретико-методологічною основою підготовки фахівців з публічного управління та адміністрування, орієнтуючи їх на впровадження електронного врядування та електронної демократії в усі сфери публічної політики. Дисципліна входить до циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки магістрів за спеціальністю

«Публічне управління та адміністрування».

Мета навчальної дисципліни: сформувати у здобувачів теоретичні знання, аналітичні навички та практичне розуміння функціонування електронного врядування як сучасного інструменту цифрової трансформації публічного управління, забезпечення відкритості, прозорості, ефективності органів державної та місцевої влади, та залучення громадян до прийняття управлінських рішень.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Електронного урядування та електронної демократії» є:

– розкрити сутність, етапи розвитку, принципи та світові моделі електронного врядування та електронної демократії, нормативно-правове регулювання;

– пояснити особливості інституційного забезпечення, взаємозв'язок між ІКТ-інфраструктурою та ефективністю публічного управління;

– сформувати вміння оцінювати ефективність і результативність впровадження управлінських рішень, які стосуються цифрової трансформації на всіх рівнях публічного управління, у т.ч. з урахуванням викликів воєнного стану та повоєнного відновлення.

Міждисциплінарні зв'язки: дана дисципліна є складовою частиною циклу фундаментальних дисциплін для підготовки здобувачів за спеціальністю D4 «Публічне управління та адміністрування». Для опанування даної дисципліни потрібно попередньо пройти низку курсів, відповідно до навчального плану.

3. Результати навчання

Вивчення дисципліни формує у здобувачів програмні компетентності (загальні та спеціальні), які передбачені освітньою програмою підготовки магістрів з галузі знань «Бізнес, адміністрування та право»:

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність розробляти та управляти соціальними проєктами та проєктами у соціальній сфері та сфері охорони здоров`я.

ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.

ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї й нестандартні підходи до їх реалізації (креативність).

ЗК08 Здатність фахово аналізувати інформацію, оцінювати повноту та можливості її використання в соціальній сфері та сфері охорони здоров`я.

ЗК10 Здатність здійснювати професійну діяльність і приймати обґрунтовані рішення, керуючись засадами соціальної відповідальності та етичних норм.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК02. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління в соціальній сфері та сфері охорони здоров`я.

СК03. Здатність організовувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування у соціальній сфері та сфері охорони здоров`я.

СК05. Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними.

СК08. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК09. Здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування.

СК10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

СК11. Здатність розробляти і впроваджувати інноваційні проекти на різних рівнях публічного управління та адміністрування у соціальній сфері та сфері охорони здоров'я.

Програмні результати:

РН01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.

РН02. Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення.

РН04. Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.

РН05. Визначати пріоритетні напрями впровадження електронного урядування та розвитку електронної демократії.

РН07. Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.

РН08. Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм.

РН13. Ініціювати, розробляти та організовувати впровадження інноваційних проектів на різних рівнях публічного управління та адміністрування в соціальній сфері та сфері охорони здоров'я.

4. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ***Теоретико-правові та організаційні засади електронного врядування та електронної демократії***

Тема 1. Вступ до електронного врядування та електронної демократії

Поняття «електронне врядування» та «електронна демократія», відмінності між e-Government та e-Governance, цифровим урядуванням та управлінням. Історичні передумови виникнення цифрового врядування. Структура електронного врядування: суб'єкти, об'єкти, процеси. Принципи цифрового врядування та цифрової демократії. Цифрова трансформація регіонів. Цілі сталого розвитку та цифрове управління, глобальні тенденції розвитку е-врядування. Ризики цифровізації: кіберзагрози та цифровий розрив. Е-врядування в умовах воєнного стану.

Тема 2. Світові моделі електронного врядування та електронної демократії

Стратегічне й операційне управління в цифровому врядуванні. Індекс розвитку e-Government. Порівняльний аналіз глобальних моделей е-врядування (американська, європейська, азійська): культурні, політичні та правові фактори, інклюзія, цифрова грамотність громадян, сервіси, технології, інструменти партисипації. Приклади застосування електронних платформ для участі населення у прийнятті рішень (консультації, петиції, онлайн-голосування, цифрові референдуми).

Тема 3. Нормативно-правове забезпечення е-врядування та е-демократії

Законодавство України у сфері цифровізації та е-демократії. Міжнародні нормативні документи з розвитку е-урядування, цифрових послуг, е-демократії. Національні стратегії цифровізації. Взаємодія законодавства та інноваційних технологій. Виклики правового регулювання цифрової трансформації. Цифрові права громадян, захист персональних даних

та інформаційна безпека. Електронна ідентифікація та автентифікація громадян. Стандарти кібербезпеки. Регулювання електронного документообігу, сфери надання е-послуг.

Тема 4. Інституційне забезпечення е-врядування в Україні

Роль центральних органів виконавчої влади (Кабінет Міністрів України, Міністерство цифрової трансформації України, Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації): місія, функції, повноваження. Інституційна та кадрова спроможність органів державної влади та місцевого самоврядування впроваджувати е-послуги й е-демократію. Взаємодія гілок влади та співпраця з бізнесом у сфері цифрової трансформації. Інституційні виклики воєнного часу. Міжнародна допомога, партнерство, донорські програми. Інституції цифрової освіти та цифрової грамотності громадян. Державні програми й стратегії цифрового розвитку.

Змістовий модуль 2. ***Практика впровадження та оцінювання ефективності е-врядування й е-демократії***

Тема 5. ІКТ-інфраструктура як основа е-урядування

Складові ІКТ інфраструктури держави, державні реєстри, бази даних, цифрові платформи для управлінських процесів. Хмарні технології у державному секторі. Кібербезпека державних систем, захист критичної інфраструктури у воєнний час. використання блокчейн, штучного інтелекту, системи електронної ідентифікації, розвиток телекомунікаційних мереж. Big data в державному управлінні. Міжнародна практика розвитку цифрової інфраструктури. Інтеграція ІКТ у різні рівні публічного управління та перспективи їх розвитку.

Тема 6. Електронні послуги та сервіси

Поняття та класифікація е-послуг: адміністративні, соціальні, бізнес-сервіси. Концепція «єдиного вікна» та її реалізація. Портал «Дія», його функціональні можливості. Електронний документообіг у публічному секторі. Геоінформаційні системи (GIS) в управлінні територіями. Доступність сервісів для маломобільних груп населення. Поняття відкритих даних та їх значення для врядування, законодавча основа. Інтеграція відкритих даних в антикорупційні політики. Візуалізація та аналітика відкритих даних. Методи оцінювання якості електронних послуг.

Тема 7. Інструменти електронної демократії

Основні інструменти електронної демократії. Механізми проведення електронних виборів. Електронні петиції та їх правове регулювання. Електронні публічні консультації, онлайн-опитування. Платформи громадського бюджету. Смарт-міста, смарт-регіони як середовище е-демократії. Роль громадських організацій у розвитку е-демократії. Вітчизняні та міжнародні кейси е-демократії. Е-демократія в умовах воєнного стану. Перспективи розвитку цифрової демократії в Україні.

Тема 8. Оцінювання ефективності та перспективи розвитку

Значення оцінювання цифрової трансформації, кількісні й якісні методи оцінювання. Ефективність і результативність е-врядування та е-демократії. Моніторинг, індикатори, рівень задоволеності клієнтів цифровими сервісами. Ефекти від цифровізації. Прозорість і підзвітність органів публічної влади. Вплив на боротьбу з корупцією. Виклики оцінювання в умовах війни. Перспективи розвитку цифрового врядування в контексті євроінтеграції. Довгострокові пріоритети та стратегічні напрями цифрової політики України.

5. Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	всього	у тому числі					всього	у тому числі				
		л	с	лаб	інд	с.р.		л	с	лаб	інд	с.р.
Змістовий модуль 1. *Теоретико-правові та організаційні засади електронного врядування та електронної демократії*												
Тема 1. Вступ до електронного врядування та електронної демократії	14	2	2			10	14	1	1			12
Тема 2. Світові моделі електронного врядування та електронної демократії	14	2	2			10	14	1	1			12
Тема 3. Нормативно-правове забезпечення е-врядування та е-демократії	18	4	4			10	15	2	1			12
Тема 4. Інституційне забезпечення е-врядування в Україні	14	2	2			10	15	2	1			12
Разом за модулем 1	**60**	**10**	**10**			**40**	**58**	**6**	**4**			**48**
Змістовий модуль 2. *Практика впровадження та оцінювання ефективності е-врядування й е-демократії*												
Тема 5. ІКТ-інфраструктура як основа е-урядування	14	2	2			10	15	2	1			12
Тема 6. Електронні послуги та сервіси	14	2	2			10	16	2	2			12
Тема 7. Інструменти електронної демократії	18	4	4			10	16	2	2			12
Тема 8. Оцінювання ефективності та перспективи розвитку	14	2	2			10	15	2	1			12
Разом за модулем 2	**60**	**10**	**10**			**40**	**62**	**8**	**6**			**48**
Усього годин	**120**	**20**	**20**			**80**	**120**	**14**	**10**			**96**

6. Теми семінарських занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	*Тема 1*. Вступ до електронного врядування та електронної демократії	2	1
2.	*Тема 2.* Світові моделі електронного врядування та електронної демократії	2	1

3.	*Тема 3.* Нормативно-правове забезпечення е-врядування та е-демократії	4	1
4.	*Тема 4.* Інституційне забезпечення е-врядування в Україні	2	1
5.	*Тема 5.* ІКТ-інфраструктура як основа е-урядування	2	1
6.	*Тема 6.* Електронні послуги та сервіси	2	2
7.	*Тема 7.* Інструменти електронної демократії	4	2
8.	*Тема 8.* Оцінювання ефективності та перспективи розвитку	2	1
9.	**РАЗОМ**	**20**	**10**

7. Самостійна та індивідуальна робота

Самостійна робота здобувача (СРС) – це форма організації навчального процесу, яка дозволяє здобувачу опанувати навчальний матеріал поза аудиторією шляхом: самостійного опанування лекційного матеріалу, додаткових тем або питань для поглибленого розуміння вивченого матеріалу; виконання завдань на семінарські (практичні, лабораторні) заняття; підготовки до поточного та заключного контролю; виконання індивідуальних завдань: пошук та аналіз джерел за обраною проблематикою, написання рефератів (за визначеною темою), фахових статей або тез у матеріали наукових конференцій, аналітичних записок тощо. Тематична доповідь за результатами письмової роботи та участь в її обговоренні можуть бути предметом окремого оцінювання викладачем або враховуватись ним при оцінці інших форм контролю.

№	Тема і зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		д.ф.н.	з.ф.н.
1.	**Вступ до електронного врядування та електронної демократії** (робота з рекомендованою літературою, підготовка до семінарського заняття: ознайомитись із теоретичними основами з цього питання; на наданому викладачем матеріалі (розв'язання задачі у сфері публічного управління): розкрити різницю між електронним врядуванням, електронним урядом і цифровою трансформацією; визначити вплив цифровізації на публічне управління; цілі сталого розвитку та цифрове управління, ефекти від впровадження).	10	12
2.	**Світові моделі електронного врядування та електронної демократії** (робота з рекомендованою літературою, підготовка до семінарського заняття: ознайомитись із теоретичними основами з цього питання; на наданому викладачем матеріалі (розв'язання задачі у сфері публічного управління): розкрити особливості аналізованої моделі е-врядування.	10	12
3.	**Нормативно-правове забезпечення е-врядування та е-демократії** (робота з рекомендованою літературою, підготовка до семінарського заняття: ознайомитись із теоретичними основами з цього питання; на наданому викладачем матеріалі (розв'язання задачі у сфері публічного управління): проаналізувати нормативно-правове регулювання електронного врядування та електронної демократії).	10	12
4.	**Інституційне забезпечення е-врядування в Україні** (робота з рекомендованою літературою, підготовка до семінарського заняття: ознайомитись із теоретичними основами з цього питання; на наданому викладачем матеріалі (розв'язання задачі у сфері публічного управління): розкрити специфіку діяльності запропонованої для аналізу інституції).	10	12

5.	**ІКТ-інфраструктура як основа е-урядування** (робота з рекомендованою літературою, підготовка до семінарського заняття: ознайомитись із теоретичними основами з цього питання; на наданому викладачем матеріалі (розв'язання задачі у сфері публічного управління): розкрити міжнародну практику розвитку цифрової інфраструктури).	10	12
6.	**Електронні послуги та сервіси** (робота з рекомендованою літературою, підготовка до семінарського заняття: ознайомитись із теоретичними основами з цього питання; на наданому викладачем матеріалі (розв'язання задачі у сфері публічного управління): проаналізувати практики надання електронних послуг, визначити ризики і перспективи розширення електронних сервісів).	10	12
7.	**Інструменти електронної демократії** (робота з рекомендованою літературою, підготовка до семінарського заняття: ознайомитись із теоретичними основами з цього питання; на наданому викладачем матеріалі (розв'язання задачі у сфері публічного управління): розкрити основні інструменти е-демократії на вітчизняних і зарубіжних прикладах).	10	12
8.	**Оцінювання ефективності та перспективи розвитку** (робота з рекомендованою літературою, підготовка до семінарського заняття: ознайомитись із теоретичними основами з цього питання; на наданому викладачем матеріалі (розв'язання задачі у сфері публічного управління): розкрити ключові індикатори розвитку е-врядування та е-демократії, перспективи розвитку цифрового врядування в контексті євроінтеграції).	10	12
9.	***Разом***	***80***	***96***

8. Методи навчання та форми оцінювання

При викладанні дисципліни застосовуються різні методи навчання. Зокрема, на семінарських заняття проводяться: робота в малих групах; дискусії у форматі круглого столу, мозкові атаки, що дозволяє під час розв'язання складних завдань, здійснювати обмін думками, формулювати та висловлювати власну точку зору, критично оцінювати власні ідеї і колег, переконувати опонентів, обирати оптимальний варіант тощо; кейс-метод передбачає огляд реальних проблемних управлінських ситуацій, складних конфліктних випадків та інше; презентації надають уяву про певні досягнення і результати проведеної роботи.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ (МН)
МН1 – словесний метод (лекція, проблемне викладання, дискусія тощо);
МН2 – індукція і дедукція (логічний аспект);
МН3 – стимулювання та мотивація до навчання (зацікавлення та відповідальне ставлення);
МН4 – письмовий та усний контроль і самоконтроль;
МН5 – проблемно-пошуковий (творче мислення та пізнавальна активність);
МН6 – самостійна робота (управління навчанням);
МН7 – наочні (презентація, ілюстрація, демонстрація, спостереження);
МН8 – практична робота (практичні, семінарські, творчі завдання);
МН9 – робота з навчально-методичною та науковою літературою, нормативно-правовою базою й інтернет джерелами (конспектування, тезування, аналіз);

МН10 – відеометод (використання інформаційних технологій, комп'ютерних засобів навчання: дистанційні, веб-орієнтовані, мультимедійні тощо);
МН11 – ситуацій, робота в парах;
МН12 – дослідний (класифікація, узагальнення, систематизація, проблемно-пошуковий, евристичний, виділення проблемного та пріоритетного в навчальному матеріалі);
МН13 – аналізу і діагностики ситуацій;
МН14 – проектний, кейс-метод, моделювання;
МН15 – практичні (постановка та виконання проблемно-ситуаційних завдань, програмування);
МН16 – інструктаж, консультування;
МН17 – брейнстормінг (мозковий штурм), ігрові (ділові, імітаційні ігри).

ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ – за:
ФО1 – спостереження, аналіз результатів виконання практичних і самостійних завдань;
ФО2 – тестові завдання;
ФО3 – аналіз відповідей під час екзамену/заліку;
ФО4 – аналіз контрольних робіт;
ФО5 – аналіз звітної документації;
ФО6 – публічний захист;
ФО7 – зміст і форму презентації виконаних завдань;
ФО8 – участь у практичних заходах;
ФО9 – розв'язання завдань на прикладі реальних об'єктів (кейс-ситуації, ділові ігри тощо);
ФО10 – комплексність звіту (реферату, есе тощо);
ФО11 – роботу в команді;
ФО12 – використання сучасних інформаційних технологій;
ФО13 – творчий підхід у процесі наукового пошуку;
ФО14 – зміст і форму аналітичних робіт.

9. Контрольні заходи

Вибір методів контролю знань доводиться здобувачам до відома на першому семінарському занятті.

Поточний контроль – при оцінюванні засвоєння здобувачами навчального матеріалу враховується їх активність під час лекційних і семінарських занять, результати виконання самостійної роботи та індивідуальних завдань, може проводитись проміжне тестування.

Модульний контроль є частиною поточного контролю, проводиться наприкінці кожного змістового модулю та дозволяє перевірити засвоєння здобувачем пройденого матеріалу шляхом проведення тестування або контрольної роботи.

Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамену/заліку.

Розподіл балів, які отримують здобувачі денної та заочної форм навчання

№	Види роботи	Змістові модулі (всього балів)		Підсумковий контроль	Загальна сума
		Модуль 1	Модуль 2		
1.	Відвідування лекцій та участь в інтерактивній взаємодії під час лекції	10	10		20
2.	Активність на семінарських (практичних) заняттях	15	15		30
3.	Модульний контроль	10	10		20
4.	Екзамен/залік	-	-	30	30
5.	**Разом**	**35**	**35**	**30**	**100**

Критерії оцінювання.

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру розподіляються наступним чином: робота на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях (відповіді, виконання завдань, захист робіт), пропуски підлягають обов'язковому відпрацюванню на консультаціях шляхом проведення індивідуальних співбесід за темами відповідних занять. Загальна сума становить 70 балів. Присутність на лекціях і семінарах не оцінюється в балах. Здобувач, який повністю виконав програму навчальної дисципліни (відвідування лекцій, робота на семінарських заняттях, модульний контроль тощо) допускається до підсумкового контролю.

Підсумковим контролем є екзамен/залік – 30 балів, який здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Академії праці, соціальних відносин і туризму».

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	**A** – відмінно	**5** – відмінно
82 – 89	**B** – дуже добре	**4** – добре
74 – 81	**C** – добре	
64 – 73	**D** – задовільно	**3** – задовільно
60 – 63	**E** – достатньо	
35 – 59	**FX** – незадовільно з можливістю повторного складання	**2 –** незадовільно
0 – 34	**F** – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

11. Питання для самоконтролю

1. Поняття «електронне врядування» та «електронна демократія», відмінності між e-Government та e-Governance, цифровим урядуванням та управлінням.
2. Історичні передумови виникнення цифрового врядування.
3. Структура електронного врядування: суб'єкти, об'єкти, процеси.
4. Принципи цифрового врядування та цифрової демократії.
5. Цифрова трансформація регіонів.
6. Цілі сталого розвитку та цифрове управління, глобальні тенденції розвитку е-врядування.
7. Ризики цифровізації: кіберзагрози та цифровий розрив. Е-врядування в умовах воєнного стану.
8. Стратегічне й операційне управління в цифровому врядуванні.
9. Індекс розвитку e-Government.
10. Порівняльний аналіз глобальних моделей е-врядування (американська, європейська, азійська): культурні, політичні та правові фактори, інклюзія, цифрова грамотність громадян, сервіси, технології, інструменти партисипації.
11. Законодавство України у сфері цифровізації та е-демократії.
12. Міжнародні нормативні документи з розвитку е-урядування, цифрових послуг, е-демократії.
13. Національні стратегії цифровізації.
14. Взаємодія законодавства та інноваційних технологій.

15. Виклики правового регулювання цифрової трансформації.
16. Цифрові права громадян, захист персональних даних та інформаційна безпека. Електронна ідентифікація та автентифікація громадян.
17. Регулювання електронного документообігу, сфери надання е-послуг.
18. Роль центральних органів виконавчої влади (Кабінет Міністрів України, Міністерство цифрової трансформації України, Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації): місія, функції, повноваження.
19. Інституційна та кадрова спроможність органів державної влади та місцевого самоврядування впроваджувати е-послуги й е-демократію.
20. Взаємодія гілок влади та співпраця з бізнесом у сфері цифрової трансформації.
21. Міжнародна допомога, партнерство, донорські програми.
22. Інституції цифрової освіти та цифрової грамотності громадян.
23. Складові ІКТ інфраструктури держави, державні реєстри, бази даних, цифрові платформи для управлінських процесів.
24. Хмарні технології у державному секторі.
25. Кібербезпека державних систем, захист критичної інфраструктури у воєнний час.
26. Використання блокчейн, штучного інтелекту, системи електронної ідентифікації, розвиток телекомунікаційних мереж.
27. Big data в державному управлінні.
28. Інтеграція ІКТ у різні рівні публічного управління та перспективи їх розвитку.
29. Поняття та класифікація е-послуг: адміністративні, соціальні, бізнес-сервіси.
30. Концепція «єдиного вікна» та її реалізація. Портал «Дія», його функціональні можливості.
31. Електронний документообіг у публічному секторі.
32. Геоінформаційні системи (GIS) в управлінні територіями.
33. Доступність сервісів для маломобільних груп населення.
34. Поняття відкритих даних та їх значення для врядування, законодавча основа.
35. Інтеграція відкритих даних в антикорупційні політики.
36. Візуалізація та аналітика відкритих даних.
37. Методи оцінювання якості електронних послуг.
38. Основні інструменти електронної демократії.
39. Механізми проведення електронних виборів.
40. Електронні петиції та їх правове регулювання.
41. Електронні публічні консультації, онлайн-опитування.
42. Платформи громадського бюджету.
43. Смарт-міста, смарт-регіони як середовище е-демократії.
44. Роль громадських організацій у розвитку е-демократії.
45. Е-демократія в умовах воєнного стану.
46. Перспективи розвитку цифрової демократії в Україні.
47. Значення оцінювання цифрової трансформації, кількісні й якісні методи оцінювання.
48. Ефективність і результативність е-врядування та е-демократії.
49. Моніторинг, індикатори, рівень задоволеності клієнтів цифровими сервісами.
50. Прозорість і підзвітність органів публічної влади.
51. Перспективи розвитку цифрового врядування в контексті євроінтеграції.
52. Довгострокові пріоритети та стратегічні напрями цифрової політики України.

12. Методичне забезпечення

Навчально-методичний комплекс вивчення дисципліни складається з: робочої програми, методичних рекомендацій для виконання практичних робіт, додаткові матеріали, завдання для контролю тощо.

13. Список рекомендованих джерел

Основна та додаткова література:

1. Васильєва Н. В. Електронні публічні послуги як складова регіональної політики цифрової трансформації та сталого розвитку. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2025. № 9.

2. Васильєва, Н. В. Забезпечення доступності публічних послуг через синергію електронного врядування, цифрової комунікації та національної безпеки. *Проблеми сучасних трансформацій*. Серія: право, публічне управління та адміністрування. 2025. № 17. URL : https://doi.org/10.54929/2786-5746-2025-17-02-05

3. Васильєва Н. В., Приліпко С. М., Бойко О. П. Комунікативна стратегія територіальної громади як інструмент залучення громадян до місцевих процесів: компетентнісний і гендерний підходи. *Таврійський науковий вісник*. Серія: Публічне управління та адміністрування. 2022. № 3. С. 86-92. URL : https://doi.org/10.32851/tnv-pub.2022.3.12

4. Деякі питання документування управлінської діяльності : постанова Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 р. № 55. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-%D0%BF#Text

5. Деякі питання електронної взаємодії електронних інформаційних ресурсів : постанова Кабінету Міністрів України від 08.09.2016 р. № 606. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/606-2016-%D0%BF#Text

6. Деякі питання Національної програми інформатизації : постанова Кабінету Міністрів України від 02.02.2024 р. № 119. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/119-2024-%D0%BF#Text

7. Деякі питання створення, адміністрування та забезпечення функціонування засобу інформатизації : постанова Кабінету Міністрів України від 21.02.2025 р. № 205. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/205-2025-%D0%BF#Text

8. Конвенція про кіберзлочинність Ради Європи від 23.11.2001 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_575#Text

9. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text

10. Наказ про затвердження Методичних рекомендацій щодо методології складення показників Індексу цифрової економіки та суспільства (DESI) https://thedigital.gov.ua/regulations/nakaz-pro-zatverdzhennya-metodichnih-rekomendacij-shodo-metodologiyi-skladennya-pokaznikiv-indeksu-cifrovoyi-ekonomiki-ta-suspilstva-desi

11. Питання забезпечення органами виконавчої влади доступу до публічної інформації : Указ Президента України від 05.05.2011 р. № 547/2011. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/547/2011#Text

12. Питання реалізації пілотного проекту впровадження технологій електронного урядування : розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.03.2010 р. № 360-р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/360-2010-%D1%80#Text

13. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text

14. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2003 р. № 851-IV. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text

15. Про електронні комунікації : Закон України від 16.12.2020 р. № 1089-IX. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-20#Text

16. Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги : Закон України від 05.10.2017 р. № 2155-VIII. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text

17. Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики : постанова Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 р. № 996. URL :

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-2010-%D0%BF#Text
18. Про запровадження Національної системи індикаторів розвитку інформаційного суспільства : постанова Кабінету Міністрів України від 28.11.2012 р. № 1134. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1134-2012-%D0%BF#Text
19. Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних : постанова Кабінету Міністрів України від 21.10.2015 р. № 835. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/835-2015-%D0%BF#Text
20. Про затвердження Правил надання та отримання телекомунікаційних послуг : постанова Кабінету Міністрів України від 11.04.2012 р. № 295. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/295-2012-%D0%BF#Text
21. Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні : Указ Президента України від 31.07.2000 р. № 928/2000. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/928/2000#Text
22. Про заходи щодо створення електронної інформаційної системи "Електронний Уряд" : постанова Кабінету Міністрів України від 24.02.2003 р. № 208. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/208-2003-%D0%BF#Text
23. Про звернення громадян : Закон України від 02.10.1996 р. № 393/96-ВР. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text
24. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text
25. Про медіа : Закон України від 13.12.2022 р. № 2849-IX. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#n2351
26. Про національну безпеку України : Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text
27. Про правовий захист баз даних : Директива Європейського Парламенту та Ради Європи від 11.03.1996 р. № 96/9/ЄС. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_241#Text
28. Про публічні консультації : Закон України від 20.06.2024 р. № 3841-IX. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3841-20#Text
29. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.09.2017 р. № 649-р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/649-2017-%D1%80#Text
30. Про схвалення Концепції розвитку електронної демократії в Україні та плану заходів щодо її реалізації : розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 р. № 797-р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/797-2017-%D1%80#Text
31. Про схвалення Концепції розвитку системи електронних послуг в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.11.2016 р. № 918-р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/918-2016-%D1%80#Text
32. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації : розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 р. № 67-р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text
33. Про схвалення Концепції створення та функціонування інформаційної системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів : розпорядження Кабінету Міністрів України від 05.09.2012 р. № 634-р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/634-2012-%D1%80#Text
34. Про схвалення Стратегії комунікації з питань європейської інтеграції України на період до 2026 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 09.12.2022 р. № 1155-р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1155-2022-%D1%80#Text
35. Про схвалення Стратегії комунікацій у сфері запобігання та протидії корупції на період до 2025 року і затвердження операційного плану заходів з її реалізації :

розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.12.2023 р. № 1203-р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1203-2023-%D1%80#Text

36. Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.05.2013 р. № 386-р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-%D1%80#Text

37. Про функціонування Реєстру публічних електронних реєстрів : Постанова Кабінету Міністрів України; Порядок, Опис, Перелік від 01.09.2023 № 969. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/969-2023-%D0%BF#Text

38. Публічне управління та адміністрування : навч.-практ. посіб. (для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня ОПП за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування») / Н. Балашова, Н. Васильєва, В. Воротін, А. Іванов, Я. Качан та ін. ; за наук. ред. д-ра наук держ. упр., проф. Н. В. Васильєвої; канд. наук держ. упр., доц. Я. В. Качан та канд. наук держ. упр., доц. В. Б. Сухомлина. Київ, 2025.

39. Публічне управління: правові, організаційні та соціальні проблеми розвитку : монографія / за наук. ред. : д.держ.упр., проф. М. І. Лахижі; к.держ.упр., доц. Я. В. Качан, канд. держ. упр., доц. В. Б. Сухомлина. Київ, 2025.

40. Стратегія розвитку інноваційної діяльності України на період до 2030 року. URL : https://thedigital.gov.ua/regulations/strategiya-rozvitku-innovacijnoyi-diyalnosti-ukrayini-na-period-do-2030-roku